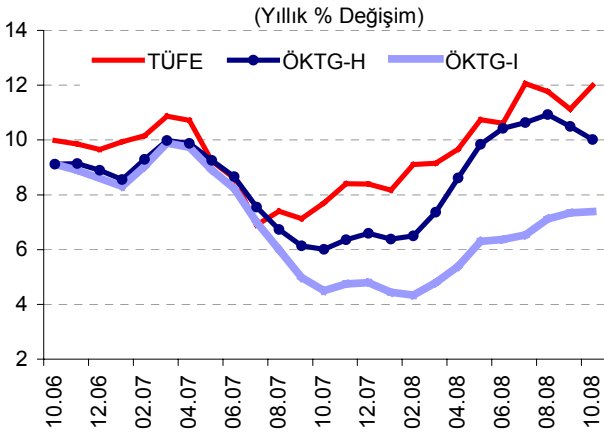

ÖZET...

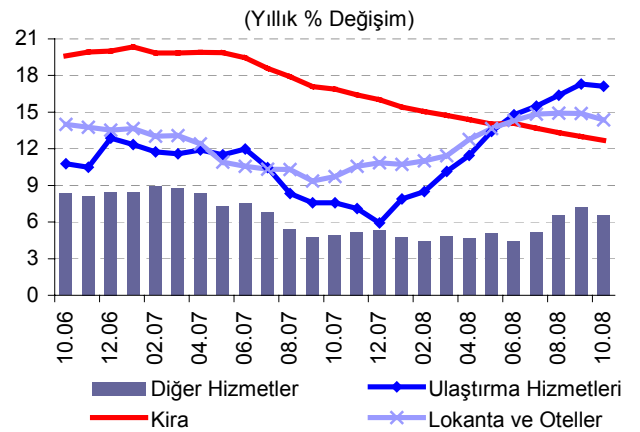
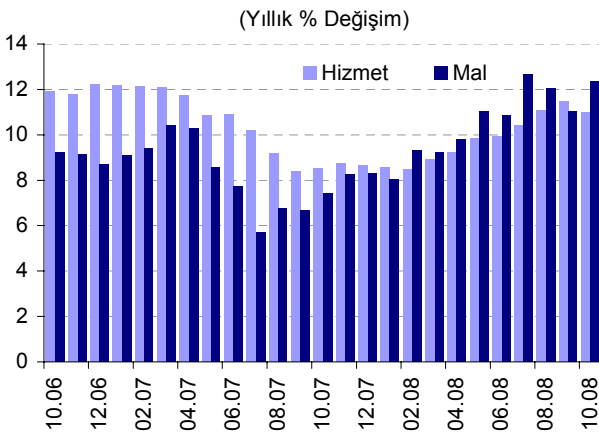
Ekim ayında tüketici fiyat endeksi yüzde 2,60 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 11,99'a yükselmiştir. Enflasyondaki yükseliş, Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde de belirtildiği gibi, temelde sebze fiyatlarındaki geçici yükselişten kaynaklanmıştır. Petrol fiyatlarındaki düşüş akaryakıt fiyatlarını olumlu etkilerken; elektrik, doğalgaz ve katı yakıt fiyatlarındaki artışlar enerji grubunda yıllık enflasyonu yüksek düzeyde tutmaya devam etmiştir. Bu çerçevede, gıda ve enerji gruplarının yıllık enflasyona katkıları 7,6 puana yükselmiştir. Arz yönlü şokların hafiflemesi ve iç talebin zayıf seyri hizmet fiyatları üzerinde etkisini göstermektedir. Nitekim, Ekim ayında hizmet alt kalemleri fiyatlarının artış hızında genel olarak bir yavaşlama olduğu dikkat çekmektedir. Bunun yanında, özel kapsamlı göstergelerin mevsimsellikten arındırılmış artışları da enflasyonun aşağı yönlü eğilimini sürdürdüğüne işaret etmektedir. Petrol ve gıda fiyatlarındaki olumlu görünümün sürmesi halinde önümüzdeki dönemde enflasyonun kademeli olarak düşmesi beklenmektedir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Ekim ayında tüketici fiyat endeksi yüzde 2,60 oranında artmış ve yıllık enflasyon yüzde 11,99'a yükselmiştir. Enerji, işlenmemiş gıda ürünleri, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKGT-H endeksinin yıllık artış oranı 0,5 puan azalarak yüzde 10,01'e gerilemiştir. Bu endeksten işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKGT-I göstergesinin yıllık artış oranı ise baz etkisi nedeniyle sınırlı bir artış göstererek yüzde 7,39 ile bir önceki aya yakın seyretmiştir.

Ekim ayında mal grubu fiyatları yüzde 3,30, hizmet grubu fiyatları yüzde 0,60 oranında artmıştır. Yıllık enflasyon mal grubunda yüzde 12,36'ya yükselirken, hizmet grubunda yüzde 10,97'ye gerilemiştir.

Mart - Eylül döneminde kademeli olarak artış gösteren hizmet fiyatları yıllık enflasyonu Ekim ayında gerilemiştir. Hizmet grubunun tüm alt gruplarında yıllık enflasyonun gerilediği gözlenmektedir. Son dönemde yavaşlayan gıda fiyat artışlarının olumlu etkileri yemek hizmetleri fiyatlarına yansımaya başlamıştır. Ayrıca, ulaştırma hizmetleri yıllık enflasyonu da akaryakıt fiyatlarındaki azalışlara paralel olarak gerilemiştir. Kiranın yıllık artışındaki istikrarlı düşüş eğilimi Ekim ayında da sürmüş ve bu grupta yıllık enflasyon yüzde 12,69 seviyesine gerilemiştir.

EKİM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

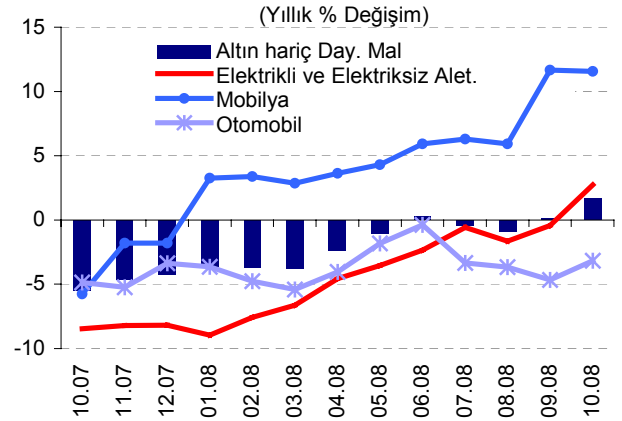
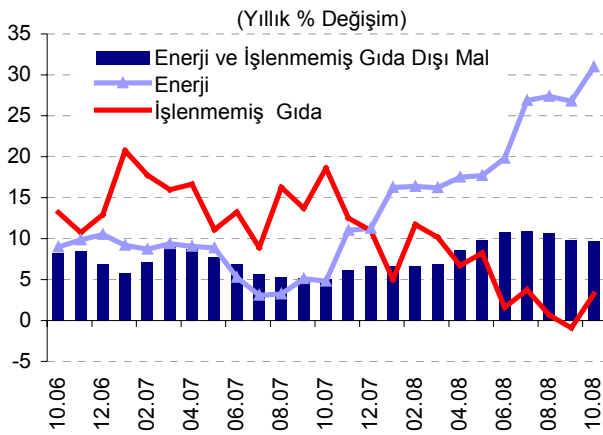

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Kasım 2008

Ekim ayında, elektrik, doğalgaz ve katı yakıt fiyatlarındaki artışlarla enerji yıllık enflasyonu yüzde 30,98'e yükselmiştir. Katı yakıt fiyatlarında Temmuz ayından itibaren gözlenen keskin yükseliş Ekim ayında da sürmüştür, böylece bu grubun son dört aylık fiyat artışı yüzde 31,5'e ulaşmıştır. Akaryakıt fiyatları ise döviz kurundaki yükselişe karşın ham petrol fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle aylık bazda yüzde 2,35 gerilemiştir.

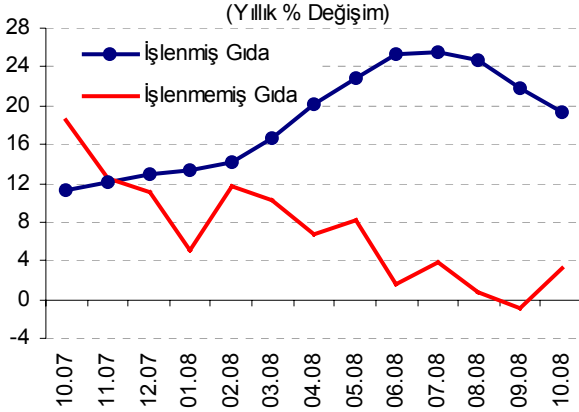
Enerji ve gıda dışı mal grubu yıllık enflasyonu Ekim ayında 1 puan artarak yüzde 5,17 olmuştur. Giyim grubunda fiyatlar mevsimsel ortalamalarına yakın artarken, dayanıklı mal (altın hariç) grubunda baz etkisi ve döviz kurundaki artış sonucunda yıllık enflasyon yükselmiştir. Altın fiyatları ise döviz kuru ve uluslararası piyasalardaki gelişmelere bağlı olarak yüzde 17,92 oranında artmıştır.

Dayanıklı mal fiyatları (altın hariç) Ekim ayında yüzde 0,30 oranında artmış ve grup yıllık enflasyonu 1,6 puan artışla yüzde 1,7 olmuştur. Döviz kurundaki artışın dayanıklı mal grubu üzerindeki doğrudan yansımaları elektrikli ve elektriksiz ev aletleri fiyatlarında gözlenmiştir. Ekim ayında söz konusu grupta fiyatlar yüzde 2,74 oranında artmıştır. Diğer taraftan, aylık bazda otomobil fiyatları yüzde 0,57 gerilerken, mobilya fiyatları değişmemiştir. Döviz kurundaki artışın dayanıklı mal grubu fiyatları üzerindeki yansımalarının Kasım ayında sürmesi beklenmektedir.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Ekim 2008	Ekim 2007	Ekim 2008	Ekim 2007
TÜFE	2,60	1,81	11,99	7,70
1. Mallar	3,30	2,09	12,36	7,41
Enerji	3,42	0,10	30,98	4,82
İşlenmemiş Gıda	9,17	4,79	3,24	18,59
İşlenmiş Gıda	0,06	2,17	19,32	11,37
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	2,67	1,70	5,17	2,03
Dayanıklı Mallar	1,75	-1,13	4,21	-4,28
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	0,30	-1,29	1,70	-5,47
Yarı Dayanıklı Mallar	4,26	2,42	18,22	4,32
Dayanaksız Mallar	3,03	2,65	10,55	12,70
2. Hizmetler	0,60	1,06	10,97	8,53
Kira	1,21	1,49	12,69	16,89
Lokanta ve Oteller	1,11	1,54	14,38	9,73
Ulaştırma Hizmetleri	0,81	0,97	17,13	7,57
Diğer Hizmetler	0,01	0,62	6,58	4,89

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Ekim ayında gıda fiyatları, işlenmemiş gıda fiyatlarında gözlenen yüksek oranlı artış sonucunda yüzde 3,91 oranında artmıştır. Aylık bazda fiyatları yüzde 9,17 oranında artan işlenmemiş gıda grubunda yıllık enflasyon yüzde 3,24'e yükselmiştir. Bu gelişmede, Ekim ayı Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde de belirtildiği gibi, sebze ürünlerindeki yüksek oranlı fiyat artışı (yüzde 23,43) belirleyici olmuştur. Meyve fiyatları ise yüzde 11,76 oranında artmıştır. Taze sebze-meyve alt grubu yüzde 2,6'lık aylık TÜFE artışının yaklaşık 1,7 puanını oluşturmuştur.

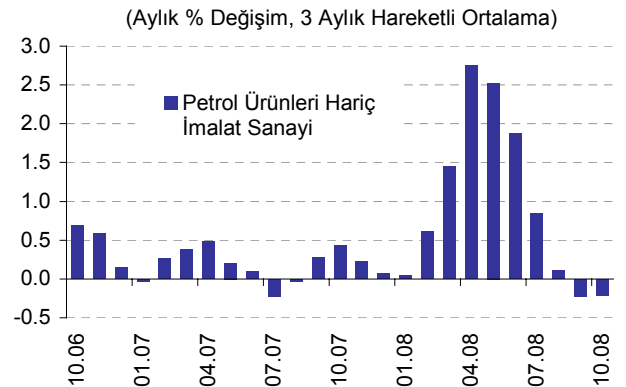
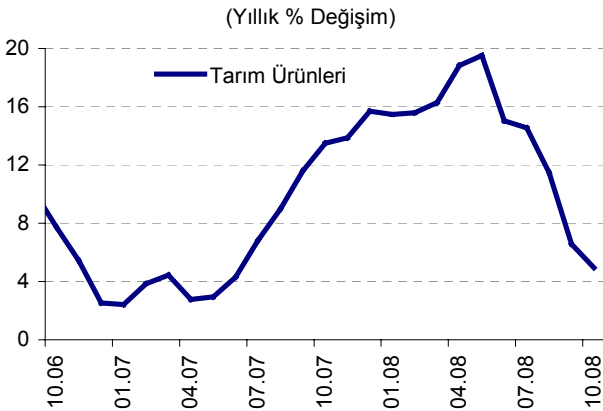
İşlenmiş gıda ürünleri fiyatları yıllık artış hızında Ağustos ayından itibaren gözlenen yavaşlama eğilimi Ekim ayında da sürmüştür. İşlenmiş gıda fiyatları aylık bazda yüzde 0,06 oranında artarken, grup yıllık enflasyonu da yüzde 19,32'ye gerilemiştir. Son üç ayda yaklaşık 6,2 puan azalan işlenmiş gıda yıllık enflasyonundaki kademeli düşüş eğiliminin önümüzdeki dönemde devam edeceği tahmin edilmektedir.

Kasım ayında doğalgazda yapılan fiyat ayarlamasının enflasyon üzerindeki etkisi yaklaşık 0,2 puan olacaktır. Bu etki, Ekim Enflasyon Raporu'nda yer alan enflasyon tahminlerinde göz önüne alınmıştır.

...ÜFE...

Ekim ayında üretici fiyatları yüzde 0,57 oranında artarken, yıllık ÜFE enflasyonu yüzde 13,29'a yükselmiştir.

Ekim ayında emtia fiyatlarındaki gerileme gıda, petrol ürünleri ve ana metal sanayi sektörlerinde fiyatların düşmesine yol açarken, diğer sektörlerde döviz kuru hareketlerinin etkisiyle fiyatların arttığı görülmektedir. Bu gelişmeler çerçevesinde imalat sanayi fiyatları yüzde 0,05 oranında gerilemiştir. Ana metal sanayi ve petrol ürünleri hariç imalat sanayi fiyatları ise yüzde 1,51 oranında yükselmiştir.

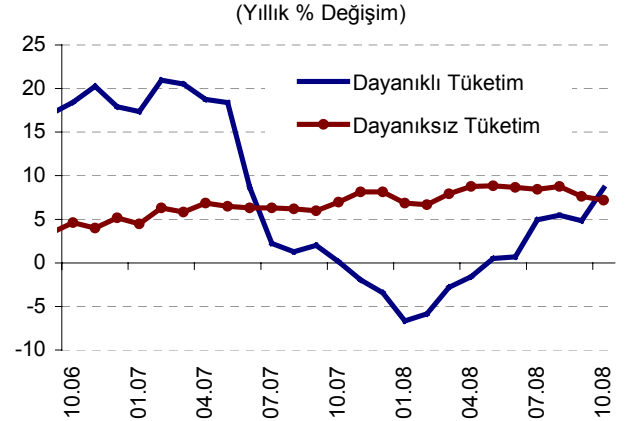
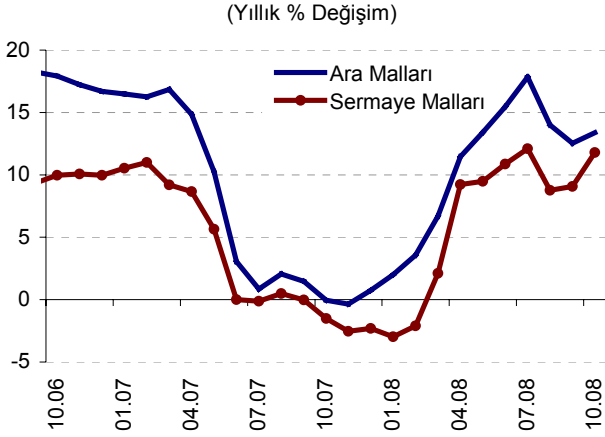
EKİM AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Kasım 2008

Ekim ayında dayanıklı tüketim malları, sermaye malları ve dayanıksız tüketim malları fiyatları artmış, ara malları ve enerji fiyatları ise azalmıştır. Dayanıklı tüketim malları fiyatlarında gözlenen artışta, özellikle mobilya fiyatları etkili olurken, dayanıksız tüketim malları fiyatlarındaki artışta Eylül ayında da olduğu gibi giyim eşyası imalatı fiyatları etkili olmuştur. Öte yandan, son dönemde emtia fiyatlarındaki düşüşe bağlı olarak petrol ürünleri ve ana metal sanayi fiyatlarında görülen yüksek oranlı azalışlar ara malları ve enerji fiyatlarını Ekim ayında da düşürmeye devam etmiştir.

MİGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Kas.07	Ara.07	Oca.08	Şub.08	Mar.08	Nis.08	May.08	Haz.08	Tem.08	Ağu.08	Eyl.08	Ekm.08	Oca-Ekm*
Ara Malları Fiyatları	-0,64	0,53	1,18	1,66	4,30	4,90	2,03	1,69	1,42	-2,58	-1,21	-0,39	13,52
Sermaye Malları Fiyatları	-0,64	0,75	0,44	1,23	2,84	6,71	-0,42	0,32	0,83	-2,54	0,04	1,90	11,67
Dayanıklı Tüketim Malları Fiyatları	-1,17	-1,90	-2,00	0,90	2,74	0,75	2,60	-0,30	2,13	1,52	-0,38	3,55	11,98
Dayanıksız Tüketim Malları Fiyatları	0,84	0,14	-1,15	1,63	0,86	2,08	-0,33	0,02	-0,06	0,45	1,06	1,45	6,14
Enerji Fiyatları	6,68	-0,86	0,60	7,74	7,85	8,56	5,29	2,06	3,91	-6,19	-2,77	-0,74	28,28

Kaynak: TÜİK, TCMB.

*10 aylık birikimli artış.

...TABLOLAR

Ekim Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2008		2007	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	2,60	11,99	1,81	7,70
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	28,63	3,91	11,60	3,41	14,71
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,00	0,01	6,88	0,00	10,06
Giyim ve Ayakkabı	8,07	8,46	2,83	8,22	3,80
Konut	16,60	3,79	27,08	0,65	8,30
Ev Eşyası	7,42	0,39	8,92	0,25	3,17
Sağlık	2,54	0,04	0,91	0,07	2,40
Ulaştırma	12,59	-0,59	9,02	-0,41	2,86
Haberleşme	4,30	-0,04	6,50	-0,02	-3,42
Eğlence ve Kültür	2,81	1,32	3,71	0,26	-1,23
Eğitim	2,24	-0,22	7,00	-0,19	6,07
Lokanta ve Oteller	5,64	1,11	14,38	1,54	9,73
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,16	3,93	11,36	1,02	4,51

Kaynak: TÜİK

Ekim Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2008		2007	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	0,57	13,29	-0,13	4,41
Tarım	19,84	-0,26	4,95	1,28	13,50
Sanayi	80,16	0,76	15,36	-0,47	2,38
Madencilik	1,62	1,21	25,03	3,82	11,17
İmalat	73,33	-0,05	12,50	0,11	2,75
Enerji	5,21	9,72	51,84	-8,94	-4,59

Kaynak: TÜİK

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iki iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.